

Tendencje i wyzwania związane z ruchliwością mieszkańców obszarów wiejskich

Obszary wiejskie a demografia

Obecnie młodzi ludzie są coraz bardziej skłonni do przeprowadzek do miast w celu znalezienia pracy, skrócenia czasu podróży oraz korzystania z atrakcji życia miejskiego. Do pewnego stopnia jest to trendem pozytywnym – gdy prowadzi do redukcji liczby podróży odbywanych samochodem w związku z pracą. Opisanie tendencje powodują jednak ograniczenie liczby pasażerów z obszarów wiejskich, co może skutkować trudnościami w utrzymaniu usług transportu zbiorowego, szkół, urzędów pocztowych, rentowności sklepów, itp. Aby sprostać wyzwaniu coraz mniejszego poziomu użytkowania transportu publicznego, projekt SmartMove promuje koncepcję rozwoju komunikacji dowozowej na żądanie. Informacje na ten temat dostępne są na stronie projektu SmartMove.

Starzejące się społeczeństwo

Problem starzejącego się społeczeństwa Europy jest szczególnie istotny w obszarach wiejskich, z poważnymi konsekwencjami dla wzorców mobilności. Szczegółowe dane na ten temat można znaleźć w broszurze „Mobilność aktywna dla seniorów”.

Uzależnienie od samochodów

Ze względu na niewielki poziom zagęszczenia ludności w obszarach wiejskich oraz duże odległości pomiędzy osiedlami, nie jest możliwe zapewnienie systemu transportu publicznego, którego pojazdy będą kursowały szybko i z dużą częstotliwością. Fakt ten przyczynił się do uczynienia z samochodu podstawowego środka transportu, zwłaszcza w bardziej zaawansowanych ekonomicznie obszarach wiejskich Europy. Badania przeprowadzone w ramach projektu BRAVISSIMO w 2014 roku dowiodły, że w obszarach Dolnej Austrii 66% podróży było realizowanych przy użyciu samochodu. Z usług transportu publicznego korzystali jedynie tzw. „przymusowi pasażerowie”, tj. studenci, osoby starsze bądź osoby, których nie było stać na utrzymanie własnego samochodu.

Powszechne niedoinformowanie

Nawet tam, gdzie istnieje alternatywa dla samochodów, nie każdy obywatel może zdawać sobie z niej sprawę. Niejednokrotnie, osoby będące pasażerami transportu publicznego sporadycznie bądź wcale, mogą kojarzyć opcje dojazdu środkami komunikacji zbiorowej, przeliczając jednak czas lub koszty podróży. Rzadko kursujące autobusy i niepozorne przystanki na drogach krajowych nie pozwalają, by usługi transportu publicznego były łatwe do zidentyfikowania. Nawet tam, gdzie podjęto już odpowiednie kroki w celu wypromowania przewozów zbiorowych (np. wprowadzenie systemu telebus, taxi-share, rowerów elektrycznych), informacje na ich temat nie docierały do potencjalnych odbiorców.

W tym kontekście, bardzo efektywnym może się okazać spersonalizowany marketing w zakresie podróżowania. Kampania AMC w austriackim regionie Waldviertel spowodowała wzrost liczby pasażerów transportu publicznego aż o 33%, w porównaniu do ogólnego trendu wzrostu o 19%. Więcej informacji na temat marketingu prowadzonego w ramach projektu SmartMove dostępnych jest w broszurze „Pierwsza w Europie kampania mobilności aktywnej dla obszarów wiejskich”.

Oszczędności

Zarówno stosowanie zmotoryzowanej jak i niezmotoryzowanej formy komunikacji dowozowej zapewnia wymierne korzyści finansowe w porównaniu z podróżowaniem samochodem. Zjawiskiem potwierdzającym powyższe sformułowanie jest wykorzystywanie roweru jako podstawowego środka transportu w obszarach wiejskich. W 2011 roku badania Eurobarometru Komisji Europejskiej wykazały, że 19,1% Węgrów używało roweru jako podstawowego środka transportu, lokując mieszkańców Węgier za przodującymi w Europie Holendrami. Udział podróży rowerowych w podziale zadań przewozowych większych miast węgierskich spadł poniżej 5%, ale jednoślad jest preferowany w obszarach wiejskich. Wyniki projektu BRAVISSIMO wskazują, że podróże piesze (33%) i rowerowe (14%) są także podstawową formą mobilności mieszkańców wsi słowackiej.

Mobilność a zdrowie

Trudnym zadaniem jest przekonanie ludzi do zmiany zachowań komunikacyjnych na aktywne formy mobilności, jeżeli operuje się wyłącznie abstrakcyjnymi pojęciami pokroju zmian klimatycznych. Projekt SmartMove propaguje jednak pozytywny wpływ podróżowania pieszo lub rowerem na zdrowie. Negatywne skutki dojeżdżania samochodem są często lekceważone, choć powołując się na analizy przeprowadzone przez platformę wymiany doświadczeń w planowaniu miast Planetizen oraz naukowców Uniwersytetu Umea w Szwecji, istnieje korelacja między podróżowaniem samochodem a występowaniem u badanych otyłości i innych chorób.

Zdjęcie: **Roman Klementschtz**

Projekt współfinansowany
z programu Unii Europejskiej
„Inteligentna Energia dla Europy”

Wyłączna odpowiedzialność za treść niniejszej publikacji spoczywa na autorze. Nie musi ona odzwierciedlać opinii Unii Europejskiej ani Agencji Wykonawczej ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek użycie treści zawartej w niniejszym materiale.